

**Sprawozdanie z działalności statutowej
Fundacji Centrum Badania Opinii Społecznej
w 2022 roku**

– zatwierdzone przez Radę Fundacji CBOS
przyjętą jednogłośnie uchwałą nr 3/2023 z dnia 10 lutego 2023 r. –

25 lat Fundacji CBOS 1997–2022

Od 11 kwietnia 1997 r., od wejścia w życie ustawy z dnia 20 lutego 1997 r. o fundacji Centrum Badania Opinii Społecznej, **CBOS DZIAŁA JAKO FUNDACJA.**

Dwadzieścia pięć lat w życiu politycznym, społecznym i w życiu fundacji to dużo. Wiele się przez ten czas zdarzyło.

CBOS ZREALIZOWAŁ

1010

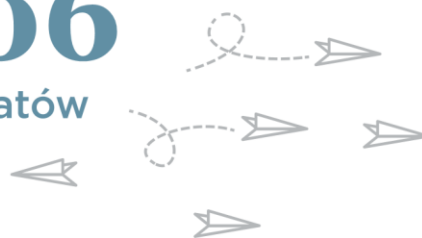
badań

REZULTATY BADAŃ STATUTOWYCH UDOSTĘPNILIŚMY
SPOŁECZEŃSTWU, MEDIOM, INSTYTUCJOM PUBLICZNYM
I ORGANOM PAŃSTWOWYM W POSTACI

4706

komunikatów

PRACOWAŁO DLA NAS

4366

ankieterów

PRZEBADALIŚMY

1 174 138

respondentów

Naszym czytelnikom, naszym respondentom i sobie życzymy kolejnych lat owocnych i inspirujących badań, upowszechniania płynącej z nich wiedzy o społeczeństwie, a także popularyzacji dorobku fundacji CBOS.

Résumé

Rok 2022 był kolejnym trudnym rokiem: do 16 maja obowiązywał stan epidemii, co utrudniało realizację badań. Średnioroczna inflacja wyniosła 14,4%, co obniżyło realną wartość dotacji. Mimo to Fundacja CBOS w pełni i z sukcesem zrealizowała cele, które nakłada na nią ustawa i statut.

Przeprowadziła 12 badań opinii społecznej, które objęły szerokie *spectrum* tematów, a ich wyniki przekazywała organom państwowym, instytucjom publicznym, mediom i opinii publicznej.

Na wiele sposobów upowszechniała wiedzę o stanie i zmianach opinii publicznej: opracowywała wstępne informacje o wynikach każdego badania „Aktualne problemy i wydarzenia” (12 numerów), publikowała komunikaty z badań (162 numery, w sumie 2 606 stron), obszerniejsze i pogłębione opracowania „Opinie i Diagnozy” (2), kolorowy biuletyn „*Polish Public Opinion*” w angielskiej wersji językowej (11), internetowy biuletyn *CBOSNews* zawierający krótkie informacje o najnowszych wynikach badań (41 numerów – 941 subskrybentów polskojęzycznych i 67 subskrybentów angielskojęzycznych). Ważną rolę w upowszechnianiu wyników badań odgrywa strona internetowa CBOS, odwiedzona 534 775 razy. Nasze badania i analizy są obecne w prasie drukowanej i w Internecie: w roku 2022 CBOS i badania CBOS cytowane były 81 865 razy.

Fundacja CBOS osiągnęła to wszystko przy nominalnie najwyższej z dotychczasowych dotacji budżetowej, która wyniosła 5 000 000 zł. Suma ta została powiększona o wpływy z działalności statutowej CBOS, które wyniosły 240 563,58 zł. W sumie wpływy na działalność statutową CBOS w roku 2022 ukształtowały się na poziomie 5 240 563,58 zł, a wydatki CBOS – na poziomie 5 148 744,67 zł. Niniejsze sprawozdanie dotyczy wykorzystania dotacji budżetowej.

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej realizuje cele, które nakłada na nią ustawa (z dnia 20 lutego 1997 r. o Fundacji Centrum Badania Opinii Społecznej, art. 4) i które zostały dodatkowo określone w statucie. Są to:

1. inspirowanie, organizowanie i prowadzenie badań opinii społecznej – statut (§ 19 pkt 2) precyzuje zarówno liczbę badań (co najmniej 12 rocznie), jak i tematy do uwzględnienia w każdym z nich (nastroje społeczne, ocena położenia materialnego społeczeństwa, stosunek do organów władzy, instytucji publicznych i czołowych postaci sceny politycznej oraz preferencje partyjne);
2. gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie danych z badań opinii społecznej;
3. upowszechnianie w społeczeństwie wiedzy o stanie i zmianach opinii społecznej;
4. przekazywanie wyników badań organom państwowym, instytucjom publicznym i – za pośrednictwem środków masowego przekazu informacji – społeczeństwu;
5. prowadzenie działalności wydawniczej i szkoleniowej związanej z realizacją zadań, o których mowa w punktach 1–4.

Tegoroczne sprawozdanie z działalności CBOS rozpoczęło się od krótkiego *résumé* (wyżej). Najpierw omówiona jest organizacyjna i finansowa kondycja CBOS, a następnie, kolejno, przedstawiona jest realizacja zadań ustawowych i statutowych Fundacji:

1. Kondycja organizacyjna i finansowa CBOS
2. Prowadzenie badań opinii publicznej (pkt (1))
3. Gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie danych (pkt (2))
4. Przekazywanie wyników badań organom państwowym i instytucjom publicznym oraz upowszechnianie w społeczeństwie wiedzy o stanie i zmianach opinii publicznej (punkty (3) i (4) łącznie),
5. Działalność wydawnicza i szkoleniowa oraz konferencyjna (pkt (5)).

Sprawozdanie uzupełniają załączniki:

Załącznik 1. Wartość dotacji budżetowej dla Fundacji CBOS w latach 1998–2022.

Załącznik 2. Sprawozdanie z wykorzystania dotacji budżetowej przez Fundację CBOS za okres I – XII 2022 r.

Załącznik 3. Spis badań statutowych w 2022 r.

Załącznik 4. Spis komunikatów z badań CBOS oraz numerów „Opinii i Diagnoz” opublikowanych w 2022 r.

Załącznik 5. Lista instytucjonalnych, „bezpłatnych” odbiorców komunikatów CBOS w 2022 r.

Załącznik 6. Zestawienie cytowania CBOS w mediach w 2022 r.

Załącznik 7. Ramowy plan tematów badawczych CBOS w roku 2022 zatwierdzony przez Radę Fundacji CBOS na posiedzeniu 5 listopada 2021 r., skorygowany na posiedzeniu Rady nowej kadencji (2022-24) 2 września 2022 r.

1. Kondycja organizacyjna CBOS

- **Siedziba** Fundacji CBOS mieści się – od 1 lipca 2014 r. – w budynku Instytutu Wzornictwa Przemysłowego [dalej: IWP] przy ul. Świętojerskiej 5/7. CBOS ma z IWP umowę bezterminową i za wynajem w 2022 roku zapłacił średniomiesięcznie 30 337,44 zł (w tym zawarty jest koszt trzech miejsc parkingowych). W stosunku do roku 2021 koszt wynajmu w związku z inflacją wzrósł o 7,08%.

- **Pracownicy**, w tym badacze, stanowią duży kapitał Fundacji CBOS. Są oni doświadczeni i jednocześnie gotowi na nowe wyzwania, wysoko wykwalifikowani i wciąż się szkolący.

W 2022 roku w CBOS zatrudnionych było – średnio – 32 pracowników na 27,99 etatu. Porównując te dane z danymi dla roku 2021 (31 pracowników i 27,49 etatu) oraz dla lat 2020 i 2019 (31 i 33 pracowników), widać, że po okresie powolnego, ale stałego spadku zatrudnienia, sytuacja się ustabilizowała.

Średnie wynagrodzenie wyniosło 7 445,09 zł (brutto; obejmuje ono także nagrody oraz wynagrodzenie z tytułu dodatkowej pracy). W porównaniu z 2021 r. (6 060,72 zł) wynagrodzenie wzrosło aż o 22,84%, co stanowiłoby wynik znakomity, gdyby nie poziom inflacji. Należy też wziąć pod uwagę, że ten wzrost nastąpił po wielu latach minimalnych, kilkuprocentowych wzrostów płac, oraz że nastąpiły także wzrosty wynagrodzenia minimalnego (do 3 010 zł brutto, czyli o 7,5% w stosunku do 2021 r.) i wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, które w grudniu 2022 r. wyniosło 7 329,96 zł i w porównaniu z grudniem 2021 r. wzrosło o 10,3%. Oznacza to, że wynagrodzenia w Fundacji CBOS po raz pierwszy „dogoniły” poziom wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw. Prawdopodobnie ten czynnik pozwolił na ustabilizowanie poziomu zatrudnienia.

W 2022 roku (od lutego) CBOS współpracował z 14 koordynatorami terenowymi (prowadzącymi działalność gospodarczą lub osobami fizycznymi) w oparciu o umowy cywilno-prawne. W stosunku do roku 2021 oznacza to zmniejszenie liczby koordynatorów o jedną osobę, z którą zakończyliśmy współpracę. **Liczba ankietów, którzy w roku 2022 realizowali badania CBOS, wyniosła 133, a w roku 2021 – 181, czyli spadła o blisko 27%.** Częściowo odpowiedzialna jest za to epidemia Covid-19 (odchodzili ankietery starsi, obawiający się zarażenia), w większym stopniu – coraz trudniejsze warunki pracy (niechęć potencjalnych badanych do udziału w badaniach) i niewysokie zarobki. Ankietery są wynagradzani w zależności od liczby zrealizowanych ankiet, więc niechęć do udziału w badaniach przekłada się na ich możliwości zarabkowania. W dłuższej perspektywie widać, że współpracownicy CBOS wycofują się z pracy w sieci koordynatorko-ankieterskiej, co może wręcz zagrozić sprawnemu wykonywaniu ustawowych i statutowych obowiązków Fundacji CBOS. Zatem aby utrzymać sieć koordynatorów i ankietów oraz przyciągać nowych ludzi do tej trudnej pracy niezbędny będzie znaczący wzrost ich wynagrodzeń – z rozmów z koordynatorami i ankietami wynika, że oczekują oni wzrostu wynagrodzeń o 20%.

● **Finanse.** W 2022 roku Fundacja CBOS otrzymała z budżetu 5 000 000 zł dotacji podmiotowej; była to dotacja wyższa niż w 2020 i 2021 roku, kiedy to dotacje wyniosły, odpowiednio, 4 388 000 zł (plus dotacja celowa na zakup laptopów dla sieci ankieterskiej w wysokości 170 000 zł) i 4 412 000 zł. W historii CBOS dotacja podmiotowa w roku 2022 należy do najwyższych. Ilustrują to dane przedstawione w **Załączniku 1**.

Wpływy (spoza dotacji) na statutową działalność CBOS wyniosły 240 563,58 zł i pochodziły z wpływów z bieżącej działalności Fundacji CBOS:

- w wysokości 125 812,50 zł z wpływów z zysków netto na działalności gospodarczej przelanej na działalność statutową oraz
- ze sprzedaży wydawnictw i udostępniania danych – w wysokości 114 751,08 zł.

W sumie **wpływy** na statutową działalność CBOS w roku 2022 ukształtowały się na poziomie 5 240 563,58 zł (4 922 703,57 zł w roku 2021 – 6,46% wzrostu), a **wydatki** – na poziomie 5 148 744,67 zł, w tym 57,32% stanowiły wynagrodzenia (także wynagrodzenia ankietów i koordynatorów, stanowiące zasadniczą część kosztów badań).

W 2022 roku CBOS zakupił dwa serwery (środki trwałe) na sumę 26 627 zł.

W sytuacji rosnących kosztów funkcjonowania CBOS (w tym przede wszystkim presji płacowej związanej z inflacją oraz ze wzrostem płacy minimalnej i średniego wynagrodzenia w gospodarce), chcąc utrzymać najwyższe standardy realizacji badań i analiz danych oraz zatrzymać i pozyskiwać najlepszych pracowników i współpracowników, **niezbędne jest stałe zwiększanie dotacji budżetowej CBOS** (patrz: **Załącznik 2**. Sprawozdanie z wykorzystania dotacji budżetowej przez Fundację CBOS za okres I – XII 2022 r.).

● **Kontrole.** W 2022 roku w CBOS miała miejsce tylko branżowa kontrola:

- W dniu 29 września 2022 r. odbył się audyt związany z przynależnością CBOS do Organizacji Firm Badania Opinii i Rynku (OFBOR), a w jego ramach – do Programu Kontroli Jakości Pracy Ankieterów [dalej: PKJPA]. Program (PKJPA) ustala minimalne normy jakości pracy w zakresie organizacji Działu Realizacji Badań oraz sieci terenowej, rekrutacji koordynatorów i ankietów, ich szkolenia, nadzoru i koordynacji ich pracy, a także kontroli poprawności wykonanej przez nich pracy. Audyt zaowocował przyznaniem CBOS wszystkich certyfikatów, o które się ubiegaliśmy: certyfikatu w zakresie realizowania wywiadów PAPI (*Paper and Pencil Interview*), CAPI (*Computer-assisted Personal Interview*) oraz CAWI (*Computer-assisted Web Interview*).

2. Prowadzenie badań opinii publicznej

Podstawowym celem Fundacji Centrum Badania Opinii Społecznej jest realizacja co najmniej 12 badań opinii publicznej rocznie. Źródłem finansowania działalności statutowej jest dotacja podmiotowa z budżetu państwa.

Zaczynając od kwestii finansowych: źródłem finansowania działalności statutowej jest dotacja podmiotowa z budżetu państwa, która w roku 2022 wyniosła 5 000 000 zł. Dane dotyczące wysokości dotacji budżetowej – jej wartości nominalnej i realnej – przedstawione są w **Załączniku 1**. Jest to kwota wyższa niż w ubiegłych latach, dzięki czemu budżet „się domknął”. Jednak wobec stałego wzrostu kosztów związanych z realizacją badań sondażowych (presji płacowej, wzrostu kosztów dojazdów do wylosowanych badanych) konieczne jest **stałe zwiększanie dotacji budżetowej. Zwłaszcza gdy Fundacja musi pozyskiwać nowych ankierów oraz powinna prowadzić badania i analizy (także o charakterze metodologicznym) wykraczające poza ustawowe i statutowe minimum.**

2.1. *Ramowy plan tematów badawczych w roku 2022* został zatwierdzony przez Radę Fundacji CBOS na posiedzeniu 5 listopada 2021 r. Jednak z powodu wybuchu wojny na Ukrainie, która znalazła odzwierciedlenie w comiesięcznych sondażach, *Ramowy plan* został skrócony przez Radę na posiedzeniu 10 czerwca 2022 r. i dodatkowo skorygowany na posiedzeniu Rady nowej kadencji (2022-24) 2 września 2022 r.

Fundacja CBOS zrealizowała wszystkie tematy ze skorygowanej listy tematów badawczych. Oprócz planowanych tematów w badaniach znalazły się:

- bloki pytań dotyczące rosyjskiej napaści na Ukrainę, poczucia zagrożenia wojną w polskim społeczeństwie i stosunku do uchodźców z Ukrainy. Do końca grudnia opublikowaliśmy 12 komunikatów na ten temat.
- Dodatkowo, w związku z trwającą za naszą wschodnią granicą wojną, szerzej uwzględniliśmy w naszych badaniach kwestie dotyczące obronności i bezpieczeństwa kraju, w tym m.in. stosunek do NATO, postrzeganie filarów bezpieczeństwa kraju, stosunek do powszechnego poboru wojskowego oraz przygotowanie do obrony w sytuacji wojny. Tematy te zostały opracowane w 4 komunikatach.
- Ponadto badaliśmy recepcję wizyty prezydenta Joe Bidena w Polsce i ocenę jego prezydentury, także w kontekście relacji polsko-amerykańskich.
- Nadal przedmiotem naszego zainteresowania była epidemia COVID-19, której poświęciliśmy łącznie 9 komunikatów.
- Regularnie (raz na kwartał) monitorowaliśmy postrzeganie inflacji (4 komunikaty) oraz reakcje na kryzys energetyczny i recepcję polityki rządu w tym zakresie (2 komunikaty).
- Dodatkowo uwzględniliśmy w badaniach stosunek do rozwoju energetyki jądrowej.
- W związku z wojną i jej skutkami oraz z trwającą epidemią badaliśmy także obawy Polaków (2 komunikaty).
- Ponadto kontynuowaliśmy rozpoczęte w 2021 roku badania nad przemianami religijności polskiego społeczeństwa, czego efektem jest publikacja 8 komunikatów z badań (realizowanych w latach 2021-22) oraz 50. tom „Diagnoz i Opinii” p.t. *Sekularyzacja po polsku*.

Załącznik 7. zawiera *Ramowy plan tematów badawczych CBOS w roku 2022* ostatecznie skorygowany przez Radę 2 września 2022 r.

Zgodnie ze statutem CBOS realizował co miesiąc ogólnopolskie badanie opinii publicznej „Aktualne problemy i wydarzenia” dotyczące problemów społeczno-politycznych i ekonomicznych, nastrojów społecznych oraz postrzegania głównych instytucji państwa, partii i polityków. Badania były przeprowadzane na reprezentatywnych próbach dorosłej ludności losowanej z systemu ewidencji ludności PESEL – w trybie *mixed-mode*: wylosowany respondent mógł wybrać wywiad z ankierem *face to face*, wywiad telefoniczny lub internetowy.

Spis 12 badań statutowych zrealizowanych w 2022 roku zawarty jest w dołączonym do niniejszego sprawozdania **Załączniku 3**.

Każde z badań „Aktualne problemy i wydarzenia” obejmuje część stałą, zawierającą pytania zadawane co miesiąc, i część zmienną, dotyczącą zagadnień najważniejszych w momencie realizacji badania lub mających ogólniejszy, ponadczasowy charakter. Niektóre zagadnienia umieszczone w zmiennej części ankiety badane są z różną częstotliwością, inne tylko jednorazowo. Zakres tematyczny każdego z dwunastu badań wykraczał poza tematykę określoną w statucie i badaną co miesiąc

Podobnie jak w poprzednich latach badaniami objęto zarówno sprawy międzynarodowe, jak i krajowe.

Do tych pierwszych należała, corocznie obecna w badaniach CBOS, problematyka związana z Unią Europejską, ale także ocena relacji polsko-niemieckich i stosunek do ubiegania się o reparacje od Niemiec oraz postrzeganie prezydentury Joe Bidena i relacji polsko-amerykańskich, a także zaufanie do zagranicznych przywódców i liderów politycznych. Jak wspomniano wcześniej, w szczególny sposób skupiliśmy się na kwestiach związanych z wojną na Ukrainie.

Biorąc pod uwagę sprawy krajowe, obok tematów związanych z epidemią koronawirusa oraz inflacją i kryzysem energetycznym, zgodnie z przyjętym planem w badaniach uwzględniliśmy takie kwestie jak system podatkowy, polityka państwa wobec rodziny, preferencje mieszkaniowe i polityka mieszkaniowa, funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości oraz oczekiwania wobec systemu edukacji. Z kwestii *stricte* politycznych badaliśmy identyfikacje polityczne i partyjne, rozumienie i ocenę działalności opozycji oraz analizowaliśmy uzasadnienia pozytywnych i negatywnych ocen pracy Sejmu. Ze spraw bieżących w badaniach poruszyliśmy m.in. temat używania przez służby specjalne systemu Pegasus oraz katastrofy ekologicznej na Odrze.

Ważne miejsce w badaniach CBOS zawsze zajmują kwestie społeczne. W tym roku dużo uwagi poświęciliśmy rozwojowi społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Badaliśmy m.in. zaufanie społeczne w sferze prywatnej i publicznej, poczucie podmiotowości obywatelskiej, aktywność w organizacjach obywatelskich, gotowość do współpracy i pomocy innym. Po kilkunastu latach powróciliśmy w badaniach do kwestii wartości i stylów wychowawczych: dało ono obraz zmian nie tylko wartości wychowawczych, ale także szerszych przemian aksjologicznych zachodzących w ostatnich dekadach w polskim społeczeństwie

Obok bloków pytań mających na celu sprawdzenie, jak Polacy radzą sobie ze wzrostem cen i kryzysem energetycznym, jak co roku pytaliśmy o sytuację materialną i finansową Polaków, co pozwoliło z dłuższej perspektywy czasowej (niekiedy nawet trzech dekad) spojrzeć, jak zmieniają się warunki życia.

W badaniach CBOS rokrocznie, także w roku 2022 uwzględniamy m.in. takie kwestie jak: stosunek do wybranych narodów, poczucie zagrożenia przestępczością, korzystnie z Internetu, wypoczynek dzieci i dorosłych, wydatki szkolne, aktywność ekonomiczna, kulturalna

2. Prowadzenie badań opinii publicznej

i społeczna, samopoczucie psychiczne, zadowolenie z życia oraz ogólne podsumowanie minionego roku.

Dodatkowo, zgodnie z przyjętym planem, w badaniach wzięliśmy pod uwagę 25. rocznicę uchwalenia Konstytucji RP oraz Mistrzostwa Świata w Piłce Nożnej.

Problematykę badań i analiz najlepiej oddaje spis wszystkich komunikatów oraz opracowań z serii „Opinie i Diagnozy” opublikowanych w 2022 roku, który stanowi **Załącznik 4.** do niniejszego sprawozdania.

Należy podkreślić, że wśród podejmowanych zagadnień są tematy trudne dla respondentów, np. te dotyczące polityki międzynarodowej. Niektóre problemy badawcze monitorowane są od końca lat 80. lub od początku lat 90., co stwarza wyjątkową okazję do porównań w czasie i śledzenia przemian społeczeństwa polskiego – dobrym przykładem są np. nastroje społeczne czy oceny materialnych warunków życia (badane od 1990 roku), czy stosunek do innych narodów (badany od 1993 roku). Zatem nie tylko metodologia badań sondażowych (o czym niżej), ale także bogactwo poruszanych tematów i powtarzalność ich badania czyni z CBOS unikalną instytucję badawczą.

Jej wyjątkowy charakter dokumentuje zestawienie obecności w mediach CBOS w porównaniu z innymi firmami badawczymi, opracowane na podstawie kwartalnych raportów Instytutu Monitorowania Mediów, zawarte w poniższej tabeli.

Tabela 1. Obecność w mediach (prasa drukowana i Internet) w roku 2022: CBOS na tle innych firm

	CBOS	IBRiS	Kantar	Ipsos
liczba wzmianek ogółem	81 865	69 494	29 081	11 041

Dzisiaj trudno wyobrazić sobie debatę publiczną na jakikolwiek temat bez odwoływania się i cytowania rezultatów badań i analiz CBOS. Dobrze ilustruje to bardziej szczegółowa statystyka cytowań danych CBOS zawarta w tabeli w **Załączniku 6.**

2.2. Ważnym problemem badań sondażowych pozostaje typ próby i poziom jej realizacji.

W 2022 roku kontynuowano badania na reprezentatywnych próbach ludności losowanych z systemu PESEL, co zapewnia reprezentatywność i statystyczną poprawność tych prób. Prowadzenie badań na takich próbach wiąże się jednak ze spadkiem poziomu realizacji założonej, wyjściowej próby. Spadek ten dotyczy wszystkich ośrodków badawczych, światowych i polskich, w związku z tym większość z nich przeszła na realizację badań innymi metodami (gorszymi ze statystycznego punktu widzenia, ale zapewniającymi realizację założonej próby). Spadek poziomu realizacji próby obserwowaliśmy także w badaniach CBOS do pierwszego kwartału 2020 roku włącznie. Udało się – przynajmniej częściowo – powstrzymać ten trend, co przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Przeciętny poziom realizacji założonych prób w badaniach CBOS w latach 2003–2021 (w procentach)

2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
62,5	59,1	57,9	52,5	47,2	47,7	45,5	42,1	44,5	42,0	39,5	38,1	34,7	34,1	34,1	32,7	32,05
2020 I–III		2020 V–XII		2021	2022											
30,2		36,96		38,15	35,5											

2. Prowadzenie badań opinii publicznej

Dzięki wprowadzeniu w maju 2020 roku trybu *mixed-mode* średni poziom realizacji próby (*response rate*) wzrósł w stosunku do roku 2019 o 4,91% i w całym roku 2021 o kolejne 1,51% do nienotowanego od 2013 roku poziomu 38,15%. Niestety, w roku 2022 spadł do poziomu 35,5%, za co prawdopodobnie w największym stopniu odpowiada malejąca liczba pracujących ankieterów. Tym ważniejszy jest – trzeba powtórzyć – znaczący wzrost ich wynagrodzeń w roku 2023 i w latach następnych.

Epidemia COVID-19 przyspieszyła rozważane już od pewnego czasu (w związku ze spadającym poziomem realizacji próby – *response rate*) przejście na realizację badań w trybie *mixed-mode*. Badanie statutowe realizowane są – jak dotychczas – na czysto losowej próbie, natomiast wzbogacono techniki przeprowadzania wywiadów: do wywiadów *face to face* doszły wywiady telefoniczne i internetowe, które jednak – co należy podkreślić – przeprowadzane są wyłącznie z osobami wylosowanymi. Jest to znana metodologii badań sondażowych procedura (ang.: *design, mode* – schemat, tryb) zalecana przez teoretyków i praktyków, której celem jest optymalizacja poziomu realizacji próby. Jeśli nie jest ona powszechnie stosowana, to dlatego, że jej implementacja na próbie losowej nie jest łatwa – wymaga rozwiązania problemów informatycznych i logistycznych. Skonfrontowani z epidemią COVID-19 rozwiązaliśmy je, co należy ocenić jako duży sukces CBOS: Zespołu Informatyki i Nowych Technologii, Zespołu Realizacji Badań oraz naszej sieci koordynatorsko-ankieterskiej. W liście zapowiadającym badanie, wysyłanym do wylosowanych respondentów, informujemy, że każdy może wybrać udzielenie wywiadu bezpośrednio ankieterowi, udzielenie go przez telefon albo samodzielne wypełnienie ankiety internetowej, do której dostęp jest możliwy na podstawie loginu i indywidualnego hasła przekazanego respondentowi w liście. We wszystkich trzech przypadkach ankietę ma taką samą strukturę oraz identyczny zestaw pytań. W każdym komunikacie podajemy, jaka w danym badaniu była proporcja wywiadów CAPI (bezpośrednich), CATI (telefonicznych) i CAWI (internetowych). Z perspektywy 2022 roku i po doświadczeniach 32 miesięcy realizowania badań sondażowych w oparciu o procedurę *mixed-mode*, oceniamy, że – mimo spadku poziomu realizacji próby w roku 2022 – procedura ta stanowi realną odpowiedź na problem systematycznego obniżania się przeciętnego poziomu realizacji próby (choć ma ona swoje ograniczenia – konieczność opracowywania krótszych kwestionariuszy). Utrzymamy jej stosowanie w roku 2023.

W roku 2022, podobnie jak w roku 2021, z powodu epidemii COVID-19 nie odbył się zjazd koordynatorów. W niewielkim tylko stopniu podniesione zostały: wynagrodzenie prowizyjne koordynatorów za poprawnie zrealizowaną ankietę z 12 do 13 zł oraz wynagrodzenie ankieterów za realizację wywiadu w ramach badań statutowych z 40 do 44 zł.

Kupiliśmy drobne podarunki dla respondentów: 4 000 toreb płóciennych i 4 000 długopisów, które wysyłamy w teren w miarę potrzeb.

3. Gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie danych

W 2022 roku powiększyły się najcenniejsze zasoby CBOS, jakimi są gromadzone systematycznie od wielu lat serie wskaźników porównywalnych w czasie i umożliwiających analizy długofalowych trendów w zmianach opinii publicznej. Niektóre z tych wskaźników zbierane są od końca lat 80. Szczególnie cenne są uzyskiwane od lat comiesięczne dane, pozwalające na analizę trendów w ocenach i przewidywaniach dotyczących sytuacji kraju oraz poparcia, ocen działalności i stopnia zaufania do głównych instytucji państwa, partii politycznych i polityków. Dane te są wykorzystywane zarówno w komunikatach, jak i w publikacjach z serii „Opinie i Diagnozy”. W ramach problematyki ekonomicznej systematycznie badane są oceny warunków życia, a od 2001 roku oceny sytuacji na rynku pracy i kwestia bezrobocia. Komunikaty przedstawiające dane na ten temat z reguły zawierają analizy trendów.

Dane pochodzące ze statutowych badań CBOS trafiają do różnych podmiotów.

Po pierwsze, zbiory surowych danych udostępniane są na bieżąco (do dalszych analiz) Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Po drugie, CBOS udostępnia, odpłatnie (za relatywnie niskie opłaty), archiwalne dane źródłowe na elektronicznych nośnikach informacji. Korzystają z tego głównie badacze z różnych instytucji naukowych, polskich i zagranicznych. Zainteresowanie tą formą wykorzystania danych jest zależne od potrzeb i możliwości naukowców. W 2022 roku 13 odbiorców zewnętrznych zakupiło zbiory danych z 53 badań do wtórnych analiz (patrz: Tabela 4).

Wyniki badań są na bieżąco, systematycznie opracowywane i rozpowszechniane w różnych formach (o czym niżej).

Działalność badawcza i analityczna CBOS zaowocowała w 2022 roku opublikowaniem 162 komunikatów tematycznych (w sumie 2 606 strony), średnio ponad 13 miesięcznie, ponad 3 tygodniowo, co oznacza, że przeciętnie, co drugi dzień publikujemy komunikat. Dane o liczbie komunikatów publikowanych w latach 2004–2022 zawiera Tabela 3.

Tabela 3. Liczba komunikatów z badań CBOS w latach 2004–2022

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
202	206	196	193	193	174	173	168	178	181	178	179	180	175	175	165	167	167	162

Poza komunikatami z badań CBOS opublikował dwa opracowania z serii „Opinie i Diagnozy”. Spis komunikatów i opracowań z serii „Opinie i Diagnozy” opublikowanych w 2022 roku dołączony jest do niniejszego sprawozdania w postaci **Załącznika 4**.

4. Upowszechnianie wyników badań

4. Upowszechnianie wyników badań

Upowszechnianie wyników badań CBOS przybiera różne formy: opracowań drukowanych lub elektronicznych, dłuższych i bardziej wnikliwych lub skrótowych, ale szybszych. Są one przedstawione niżej.

Komunikaty z badań CBOS to podstawowa forma upowszechniania wyników naszych badań. Natychmiast po opracowaniu przekazywane są najważniejszym instytucjom państwowym i społecznym (**Załącznik 5**, zawiera listę instytucjonalnych odbiorców, którzy w roku 2022 otrzymywali bezpłatnie komunikaty z badań CBOS) oraz wysyłane subskrybentom. W dzień po ich opublikowaniu można je kupić w cenie 10,00 zł (z VATem) za egzemplarz. Po miesiącu stają się dostępne, bezpłatnie, dla wszystkich zainteresowanych na stronie internetowej CBOS (www.cbos.pl).

„Opinie i Diagnozy” stanowią kompleksowe, obszerne i pogłębione opracowania danej problematyki. W formacie książkowym są do kupienia w wersji papierowej (nieco droższej) i w wersji elektronicznej (tańszej).

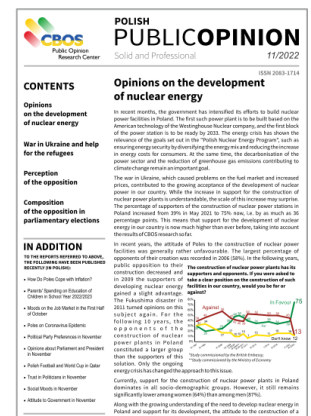
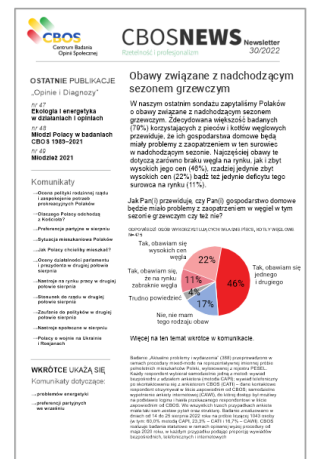
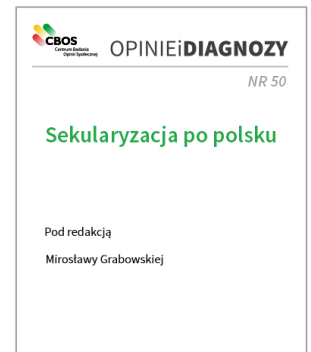
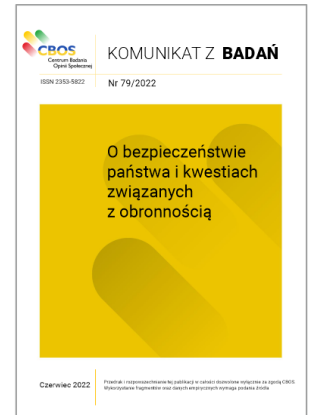
Opracowywane co miesiąc **wstępne informacje** o wybranych najważniejszych wynikach badania **„Aktualne problemy i wydarzenia”** są publikowane kilka dni po zakończeniu każdego badania i również, tak jak komunikaty z badań CBOS, rozsyłane do najważniejszych instytucji państwowych i społecznych. W 2022 roku ukazało się 12 takich wstępnych informacji.

Ponadto CBOS publikował niemal co miesiąc czterostronicowy kolorowy biuletyn **„Polish Public Opinion”** w angielskiej wersji językowej (ukazało się 11 numerów tego tytułu).

Komunikaty z badań CBOS otrzymują **najważniejsze instytucje rządowe** (patrz: **Załącznik 5**). Wśród odbiorców naszych publikacji są **inne ważne instytucje** (m.in. Biuro Rzecznika Praw Dziecka, Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, Główny Urząd Statystyczny, Najwyższa Izba Kontroli), a także dwie ambasady (USA i RFN), biblioteki uniwersyteckie, Narodowe Centrum Kultury, ING Bank Śląski oraz Medicover.

Stałymi odbiorcami są **media**, m. in. Polska Agencja Prasowa, Katolicka Agencja Informacyjna, Telewizja Polska, Informacyjna Agencja Radiowa, Polityka Insight, Instytut Gość Media, Tygodnik Przegląd.

Przynosi to efekty w postaci cytowania wyników badań CBOS. Według profesjonalnego monitoringu mediów prowadzonego przez Instytut Monitorowania Mediów i jego miesięcznych raportów CBOS jest najczęściej cytowaną firmą badawczą (przed takimi firmami jak IBRIS, Kantar czy IPSOS). W roku 2022 wyniki sondaży CBOS były przytaczane w prasie drukowanej **1319** razy (w 2021 r. – 1 358 razy), na portalach internetowych – **34 829** razy (w 2021 r. 54 814 razy), na Facebooku – **2668** razy (w 2021 r. – 1746 razy), na Twitterze – **42 189** razy (w 2021 r. – **33 675** razy). Średnio miesięcznie w wymienionych (i innych) mediach wyniki badań CBOS przywoływane były **6760** razy (w 2021 r. – 7769 razy). Szczegółowe dane prezentuje **Załącznik 6**.

4. Upowszechnianie wyników badań

Wśród prenumeratorów są również środowiska naukowe i akademickie (m.in. instytuty i biblioteki PAN, Uniwersytetu w Białymstoku, Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego, UAM w Poznaniu, Uniwersytetu Zielonogórskiego), indywidualni naukowcy, w tym z zagranicy, organizacje społeczne oraz zagraniczne placówki dyplomatyczne w Polsce.

W 2022 roku CBOS kontynuował rozpowszechnianie wyników badań w postaci internetowego biuletynu **CBOSNews**. Zawiera on krótkie informacje o najnowszych wynikach, które jeszcze przed opracowaniem pełnego komunikatu z badań prezentujemy zainteresowanym. W **CBOSNews** zamieszczamy także informacje o ważniejszych publikacjach oraz zapowiedzi wydawnicze. W 2022 roku ukazało się 43 numery tego biuletynu w języku polskim oraz w języku angielskim (wersja wprowadzona w 2013 r.). Liczba subskrybentów **CBOSNews** w języku polskim wynosi 905, a w języku angielskim – 66 (stan na koniec grudnia 2022 r.). Cztery **CBOSNews** ukazały się także w języku ukraińskim, dzięki czemu zyskałyśmy czterech subskrybentów tego biuletynu. Wprowadzenie na stałe wersji ukraińskojęzycznej – ze wszech miar pożądane – wymaga poniesienia dodatkowych kosztów, co może być możliwe w roku 2023.

Ważną i coraz ważniejszą rolę w upowszechnianiu wyników badań odgrywa **strona internetowa CBOS (www.cbos.pl)**, która zawiera podstawowe informacje o Fundacji. Na stronie znajdują się także wszystkie komunikaty (od 1990 r.), biuletyny „*Polish Public Opinion*” i **CBOSNews** oraz przedstawione są główne trendy zmian opinii publicznej. Za pośrednictwem strony internetowej można w łatwy sposób zamówić komunikaty z badań CBOS, zarówno pojedyncze tytuły, jak i w prenumeracie. O tej rosnącej roli strony internetowej świadczą dane zawarte w Tabeli 4. i 5. – liczba odwiedzin wzrosła, w porównaniu z rokiem 2021, o ponad 14% (14,6%).

The screenshot shows the homepage of the CBOS website. At the top, there is a navigation bar with the CBOS logo and the tagline "Rzetelność i profesjonalizm". Below the logo, there is a search bar and a shopping cart icon. The main content area is divided into several sections:

- TRENDY**: A section with a line graph showing trends in survey data. The text mentions that CBOS has an archive of data from the 90s and 2000s, and that the continuation of selected topics and the preservation of question reliability allow for a comparison of survey results and their presentation in trend form.
- CBOSNEWS Newsletter**: A section for the newsletter, dated 10/2022, with the title "Polacy wobec uchodźców z Ukrainy". It includes a brief summary and links to read more, the archive, and to subscribe.
- OSTATNIE KOMUNIKATY**: A section for the latest communications, listing several reports with dates and titles, such as "Polacy wobec rosyjskiej ..." and "Zaufanie społeczne".
- OPINIE I DIAGNOZY**: A section for opinions and diagnoses, listing several reports with dates and titles, such as "Młodzi Polacy w badaniach CBOS ..." and "Ekologia i energetyka ...".
- WYDARZENIA**: A section for events, dated 03.11.2021, mentioning that CBOS took first place among research agencies in the Top Marka ranking.
- MIXEDMODE**: A section for mixed mode, with the title "Stosowanie zestawu technik w badaniu sondażowym" and a list of authors and institutions.

At the bottom of the page, there are links for "Ochrona danych", "Deklaracja dostępności", and "Statystyki strony".

4. Upowszechnianie wyników badań

Tabela 4. Statystyki roczne Ośrodka Informacji CBOS

	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
Odwiedziny strony www – łącznie wersja polska i angielska ^{*)}	322 820	311 808	324 501	418 443	466 546	534 775
Odwiedziny klientów na miejscu	9	11	12	5	4	2
Liczba subskrypcji publikacji CBOS (ogółem)	56	56	52	51	41	39
Liczba klientów kupujących publikacje CBOS wysyłkowo poza prenumeratą	421	528	611	621	820	647
Liczba klientów instytucjonalnych oraz firm kupujących opracowania lub dane z badań	86	97	94	77	101	103
Sprzedane raporty z serii „Opinie i Diagnozy” (egz.) w tym elektroniczne	245 191	186 123	173 147	160 145	163 128	260 234
Liczba opublikowanych tytułów komunikatów z badań CBOS	175	175	165	167	167	162
Sprzedane komunikaty z badań (egz.) w tym elektroniczne	4265 3366	4188 3475	4417 3573	4245 3393	4235 3902	3715 3228
Sprzedane „Polish Public Opinion” (egz.) w tym elektroniczne	36 24	36 24	od tego roku publi- kacja bezpłatna	x	x	X
Sprzedane książki (egz.)	1	0	0	0	0	0
Zrealizowane zamówienia na kopie danych oraz analizy statystyczne (+liczba wykorzystanych badań)	11 (72)	30 (77)	23 (94)	20 (74)	18 (51)	13 (53)
CBOSNews w języku polskim – liczba opublikowanych numerów rocznie	44	42	36	43	43	41
CBOSNews w języku angielskim – liczba opublikowanych numerów rocznie	44	42	36	43	43	41
CBOSNews w języku ukraińskim – liczba opublikowanych numerów rocznie	x	x	x	x	x	4
CBOSNews w języku polskim (od 7.05.2008) – liczba subskrybentów	929	902	896	901	905	941
CBOSNews w języku angielskim (od 8.07.2013) – liczba subskrybentów	77	75	75	68	66	67
Konto na Twitterze (od 1.07.2012) – liczba obserwatorów	12 652	13 428	14 219	15 745	17 364	18 245
Strona na Facebooku (od 10.04.2013) – liczba obserwatorów	2207	2813	3338	3695	3883	3966

^{*)} licznik odwiedzin odlicza wejścia z CBOS od 2009 r.

4. Upowszechnianie wyników badań

Od lipca 2012 r. **CBOS obecny jest na Twitterze**, darmowym serwisie społecznościowym, co umożliwia wysyłanie tzw. *tweetów*, czyli krótkich wiadomości tekstowych dostarczanych użytkownikom, którzy obserwują dany profil. Liczba obserwatorów profilu CBOS na Twitterze wynosi 18245 (stan na koniec grudnia 2021 r. – 17 364).

CBOS ma również fanpage **na Facebooku** – założony 10 kwietnia 2013 roku – który do końca 2022 roku zgromadził 3966 obserwatorów (stan na koniec grudnia 2021 r. – 3883).

Informacje zestawione w Tabeli 4. (powyżej) wymagają dodatkowego komentarza.

O zmianie (unowocześnieniu) korzystania z danych CBOS świadczy wzrost liczby odwiedzin strony internetowej, które w znaczącej części wiążą się z pobieraniem udostępnionych bezpłatnie komunikatów z badań CBOS, oraz rosnąca liczba zamówień na publikacje CBOS zrealizowanych *via* Internet przy utrzymującym się spadku liczby osób, które osobiście odwiedzają Ośrodek Informacji CBOS (w roku 2022 były to dwie osoby). Natomiast Ośrodek Informacji CBOS odpowiada na wiele zapytań e-mailowych i telefonicznych.

Dotychczasowe formy publikowania książek, raportów, komunikatów z badań są – w skali globalnej – wypierane przez formy krótsze, elektroniczne i niepłatne. CBOS stara się dostosować do tego trendu i nadążać za nim. W związku z tym na naszej stronie internetowej zapowiadamy ukazanie się komunikatów z badań CBOS, niemal codziennie zamieszczamy na Twitterze interesujące wyniki pochodzące z bieżących komunikatów z badań CBOS, często z wykresami, a ich fragmenty prezentujemy w internetowym biuletynie *CBOSNews*. Po miesiącu komunikaty są dostępne – bezpłatnie – na stronie internetowej. Dlatego też, generalnie, sprzedaż publikacji drukowanych spadała, spada i prawdopodobnie nadal będzie spadać. Z tego powodu dużą wagę przywiązujemy do nowych, elektronicznych form rozpowszechniania wyników badań. Nasza strona internetowa odwiedzana jest często i coraz częściej, co prezentuje Tabela 5.

4. Upowszechnianie wyników badań

Tabela 5. Statystyka odwiedzin strony www.cbos.pl

Calkowita liczba odwiedzin od lutego 2005	5 141 274
Odwiedziny w latach:	
2022	534 775
2021	466 546
2020	418 443
2019	324 501
2018	311 808
2017	322 820
2016	283 624
2015	284 992
2014	280 328
2013	265 589
2012	247 776
2011	262 779
2010	292 750
2009 ¹⁾	274 763
2008	134 660
2007	140 904
2006	141 031
2005	153 185

¹⁾ Uwaga: od 1.01.2009 r. wejścia z CBOS nie są odliczane

5. Działalność wydawnicza oraz szkoleniowa i konferencyjna

Działalność wydawnicza stanowi podstawowy sposób upowszechniania danych z badań i została szczegółowo omówiona wyżej (w punkcie 3.).

Jeśli chodzi o **szkolenia**, to w roku 2022 staż w CBOS odbyły dwie osoby – studentka psychologii biznesu z SWPS i socjologii z Wydziału Socjologii UW.

Z kolei szkoleniami o profilu prawno-księgowym objęte zostały cztery pracownice CBOS. Czwooro pracowników uczestniczy w lekcjach języka angielskiego. Wszystkie szkolenia finansowane są (zgodnie z zaleceniem NIK) nie z dotacji budżetowej, a z funduszu statutowego.

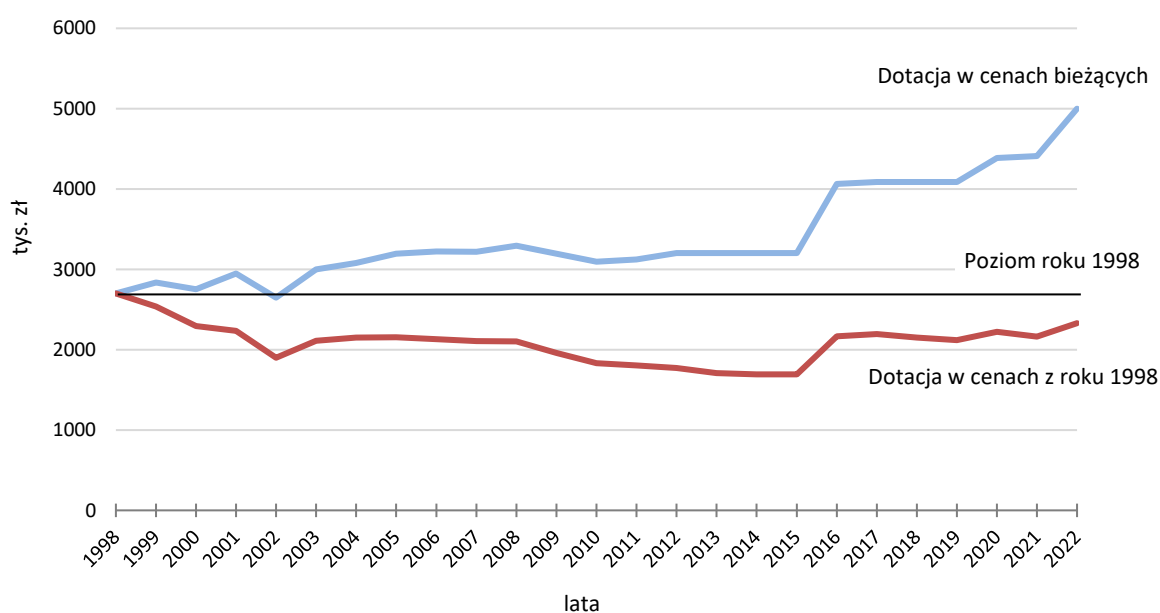
Jeśli chodzi o **konferencje**, to dwie pracownice CBOS wzięły udział w XVIII Zjeździe Socjologicznym w Warszawie.

Spis załączników

- Załącznik 1. Wartość dotacji budżetowej dla Fundacji CBOS w latach 1998–2022.
- Załącznik 2. Sprawozdanie z wykorzystania dotacji budżetowej przez Fundację CBOS za okres I – XII 2022 r.
- Załącznik 3. Spis badań statutowych w 2022 r.
- Załącznik 4. Spis komunikatów z badań CBOS oraz numerów „Opinii i Diagnoz” opublikowanych w 2022 r.
- Załącznik 5. Lista instytucjonalnych, „bezpłatnych” odbiorców komunikatów CBOS w 2022 r.
- Załącznik 6. Zestawienie cytowania CBOS w mediach w 2022 r.
- Załącznik 7. Ramowy plan tematów badawczych CBOS w roku 2022 zatwierdzony przez Radę Fundacji CBOS na posiedzeniu 5 listopada 2021 r., skorygowany na posiedzeniu Rady nowej kadencji (2022-24) 2 września 2022 r.

Wartość dotacji budżetowej dla Fundacji CBOS w latach 1998–2022

	Dotacja budżetowa (tys. zł)	Wskaźnik inflacji (rok poprzedni=100)	Dotacja budżetowa, wartość realna (w cenach z dn. 1 stycznia 1998)
1 I 1998	2700	111,8	2700
1 I 1999	2835	107,3	2536
1 I 2000	2754	110,1	2296
1 I 2001	2949	105,5	2233
1 I 2002	2648	101,9	1900
1 I 2003	3000	100,8	2113
1 I 2004	3080	103,5	2152
1 I 2005	3194	102,1	2156
1 I 2006	3221	101,0	2130
1 I 2007	3219	102,5	2107
1 I 2008	3295	104,2	2104
1 I 2009	3195	103,5	1958
1 I 2010	3095	102,6	1833
1 I 2011	3124	104,3	1803
1 I 2012	3202	103,7	1772
1 I 2013	3202	100,9	1709
1 I 2014	3202	100,0	1693
1 I 2015	3202	99,1	1693
1 I 2016	4062	99,4	2168
1 I 2017	4088	102,0	2195
1 I 2018	4088	101,6	2152
1 I 2019	4088	102,3	2118
1 I 2020	4388	103,4	2222
1 I 2021	4412	105,1	2161
1 I 2022	5000	114,4	2330

Sprawozdanie z wykorzystania dotacji budżetowej przez Fundację CBOS za okres I – XII 2022 r.

	Wykonanie 2022 r.		Plan 2022 r.	
	Kwota zł ogółem	Struktura %	Kwota zł ogółem	Wyk. (%)
WPLYWY	5 000 000,00	100,0	5 000 000,00	100,0
Dotacja podmiotowa KPRM	5 000 000,00	100,0	5 000 000,00	100,0
WYDATKI	5 000 000,00	100,0	5 000 000,00	100,0
Wynagrodzenia (w tym:)	2 919 723,70	58,4	2 919 715,00	100,0
<i>Osobowe</i>	2 100 782,56	42,0	2 100 785,00	100,0
<i>Rada CBOS</i>	198 109,16	4,0	198 100,00	100,0
<i>Umowy zlecenia i o dzieło</i>	620 831,98	12,4	620 830,00	100,0
ZUS – składki oraz obowiązkowe świadczenia na rzecz pracowników	432 774,54	8,7	432 775,00	100,0
ZFŚS – odpis	48 287,18	1,0	48 287,00	100,0
Materiały (m.in. biurowe, gospodarcze, papier, książki i czasopisma, programy komputerowe, wyposażenie i części zamienne, woda i energia)	108 722,85	2,2	108 725,00	100,0
Zakup środków trwałych / WNiP	0,00	0,0	0,00	0,0
Usługi (m.in. czynsz, opłaty pocztowe i telefoniczne, usługi koordynatorów, naprawy, remonty, dzierżawa maszyn poligraficznych, licencje)	1 237 595,69	24,8	1 237 595,00	100,0
Podatek VAT	236 883,58	4,7	236 890,00	100,0
Pozostałe wydatki (m.in. delegacje, składki członkowskie organizacji, podatki i opłaty)	16 012,46	0,3	16 013,00	100,0
WPLYWY minus WYDATKI	0,00	x	0,00	x
z tego:				
KASA	0,00	x	x	x
BANK	0,00	x	x	x

Spis badań statutowych w 2022 r.

Lp.	Numery i tytuły badań	Próba wyjściowa	Okres realizacji w terenie
1	2022/01 Aktualne problemy i wydarzenia	3000	3.01–13.01
2	2022/04 Aktualne problemy i wydarzenia	2999	31.01–10.02
3	2022/05 Aktualne problemy i wydarzenia	2999	28.02–10.03
4	2022/06 Aktualne problemy i wydarzenia	3000	28.03–7.04
5	2022/07 Aktualne problemy i wydarzenia	2990	2.05–12.05
6	2022/11 Aktualne problemy i wydarzenia	3000	30.05–9.06
7	2022/12 Aktualne problemy i wydarzenia	3000	27.06–7.07
8	2022/13 Aktualne problemy i wydarzenia	3000	15.08–25.08
9	2022/14 Aktualne problemy i wydarzenia	2997	5.09–15.09
10	2022/17 Aktualne problemy i wydarzenia	2998	3.10–13.10
11	2022/19 Aktualne problemy i wydarzenia	3000	7.11–17.11
12	2022/20 Aktualne problemy i wydarzenia	3000	28.11–11.12

Zrealizowanie powyższych 12-tu badań statutowych

- na reprezentatywnych próbach losowych dorosłych mieszkańców Polski, losowanych z systemu ewidencji ludności PESEL,
- w oparciu o procedurę *mixed-mode*: metodą wywiadów bezpośrednich (*face-to-face*) wspomaganym komputerowo (CAPI), metodą wywiadów telefonicznych (CATI) oraz metodą wywiadów internetowych (CAWI)

i uzyskanie w ich wyniku **12 788** efektywnych wywiadów, wymagało w skali roku:

- pracy **133** ankieterów CBOS

i

- odwiedzenia **35 983** adresów.

Spis komunikatów z badań CBOS oraz numerów „Opinii i Diagnoz” opublikowanych w 2022 r.

Styczeń 2022

1. Źródła zasad moralnych
2. Polityk roku 2021 w Polsce i na świecie
3. Postawy wobec obecności religii i Kościoła w przestrzeni publicznej
4. Roczny bilans nastrojów społecznych
5. Lokalna parafia – jej postrzeganie i funkcje
6. Preferencje partyjne w styczniu
7. Samopoczucie Polaków w roku 2021
8. Zadowolenie z życia
9. Oceny działalności parlamentu i prezydenta
10. Nastroje społeczne w styczniu
11. Stosunek do rządu w styczniu
12. Koronawirus – obawy, stosunek do szczepień, ocena polityki rządu
13. Zaufanie do polityków w styczniu
14. Postrzeganie inflacji i polityki antyinflacyjnej rządu
15. Nastroje na rynku pracy w pierwszej połowie stycznia

Luty 2022

16. Wydarzenie roku 2021 w Polsce i na świecie
17. Aktywności i doświadczenia Polaków w 2021 roku
18. O wzroście liczby Polaków nieidentyfikujących się ani z rządzącymi, ani z opozycją
19. Wyjazdy turystyczne Polaków w 2021 roku i plany na rok 2022
20. Preferencje partyjne w lutym
21. Stosunek do innych narodów
22. Oceny działalności parlamentu i prezydenta
23. Nastroje społeczne w lutym
24. Nastroje na rynku pracy w pierwszej dekadzie lutego
25. Polski Ład w praktyce – wstępne opinie i oceny
26. Stosunek do rządu w lutym
27. Koronawirus – obawy, stosunek do szczepień, ocena polityki rządu
28. Odwiedzanie serwisów i portali o tematyce religijnej – sytuacja w czasach pandemii
29. Zaufanie do polityków w lutym

Marzec 2022

30. Preferencje partyjne niezdecydowanych wyborców
31. Opinia publiczna wobec inwigilacji
32. Regulacja pracy zdalnej w kontekście godzenia obowiązków rodzicielskich z pracą zarobkową
33. Gotowość Polaków do współpracy
34. Ocena sytuacji w kraju tuż przed wybuchem wojny na Ukrainie
35. Obawy i oczekiwania Polaków
36. Preferencje partyjne w marcu
37. Zaufanie społeczne
38. Polacy wobec rosyjskiej inwazji na Ukrainę
39. Spadek poczucia podmiotowości obywatelskiej
40. Stosunek do NATO i obecności wojsk sojuszników w Polsce
41. Aktywność w organizacjach obywatelskich
42. Nastroje społeczne w marcu
43. Polacy o altruizmie przed falą migracji z Ukrainy
44. Zaufanie do polityków w marcu
45. Koronawirus – obawy i ocena polityki rządu
46. Nastroje na rynku pracy w pierwszej dekadzie marca
47. Stosunek do rządu w marcu
48. Od czego zależy bezpieczeństwo kraju?

Kwiecień 2022

49. Dwudziesta piąta rocznica Konstytucji RP
50. Oceny działalności instytucji publicznych
51. Scena polityczna na wiosnę 2022 – alternatywy wyborcze i elektoraty negatywne
52. Preferencje partyjne w kwietniu
53. Wielki Post i Wielkanoc 2022
54. Polacy o wsparciu dla walczącej Ukrainy
55. Oceny działalności parlamentu i prezydenta
56. Zaufanie do polityków w kwietniu
57. Ocena wizyty Joe Bidena w Polsce, jego prezydentury oraz stosunków polsko-amerykańskich

58. Nastroje społeczne w kwietniu
59. Koniec epidemii koronawirusa?
60. Stosunek do rządu w kwietniu
61. Scenariusze rozwoju sytuacji na Ukrainie
62. Polacy wobec uchodźców z Ukrainy

Maj 2022

63. Postrzeganie inflacji
64. Ocena głównych stacji telewizyjnych i radiowych
65. Oszczędności i długi Polaków po dwóch latach pandemii
66. Nastroje na rynku pracy w kwietniu
67. Oceny sytuacji finansowej gospodarstw domowych
68. Preferencje partyjne w maju
69. Oceny działalności parlamentu i prezydenta
70. Stosunek do rządu w maju
71. Nastroje społeczne w maju
72. Nastroje na rynku pracy w pierwszej połowie maja
73. Polacy wobec wojny na Ukrainie
74. Majowy ranking zaufania do polityków i osób publicznych

Czerwiec 2022

75. Polacy o zagrożeniu koronawirusem w przededniu zniesienia stanu epidemii
76. Poczucie bezpieczeństwa i zagrożenie przestępczością
77. Korzystanie z Internetu w 2022 roku
78. Preferencje partyjne w czerwcu
79. O bezpieczeństwie państwa i kwestiach związanych z obronnością
80. Oceny działalności parlamentu i prezydenta
81. Zaufanie do polityków w czerwcu
82. Nastroje społeczne w czerwcu
83. Nastroje na rynku pracy w pierwszej dekadzie czerwca
84. Stosunek do rządu w czerwcu
85. Zmiany religijności Polaków po pandemii
86. Polacy w obliczu wojny na Ukrainie

Lipiec 2022

87. O społecznym autorytecie Kościoła
88. Półroczny bilans nastrojów społecznych
89. Polski pejzaż religijny – z dalekiego planu
90. Opinie o integracji i działaniach UE
91. Polski pejzaż religijny – z bliższego planu
92. Preferencje partyjne w lipcu
93. Polacy o polityce mieszkaniowej

94. Oceny działalności parlamentu i prezydenta
95. Społeczne oceny wymiaru sprawiedliwości
96. Stosunek do rządu w lipcu
97. Nastroje społeczne w lipcu
98. Zaufanie do polityków w lipcu
99. Postrzeganie inflacji – prognozy, przyczyny, ocena działań rządu
100. Nastroje na rynku pracy na początku lipca

Sierpień 2022

101. Polacy wobec wojny na Ukrainie i ukraińskich uchodźców
102. Zaufanie do polityków zagranicznych
103. Jeszcze raz o kwestiach związanych z obronnością
104. Ocena polityki rodzinnej rządu i zaspokojenie potrzeb prokreacyjnych Polaków
105. Dlaczego Polacy odchodzą z Kościoła?
106. Preferencje partyjne w sierpniu
107. Sytuacja mieszkaniowa Polaków
108. Jak Polacy chcieliby mieszkać?

Wrzesień 2022

109. Oceny działalności parlamentu i prezydenta w drugiej połowie sierpnia
110. Nastroje na rynku pracy w drugiej połowie sierpnia
111. Stosunek do rządu w drugiej połowie sierpnia
112. Zaufanie do polityków w drugiej połowie sierpnia
113. Nastroje społeczne w sierpniu

• Opinie i Diagnozy nr 49: Młodzież 2021

114. Polacy o wojnie na Ukrainie i Rosjanach
115. Polacy wobec kryzysu energetycznego
116. Preferencje partyjne w pierwszej połowie września
117. Polacy wobec epidemii koronawirusa pod koniec wakacji
118. Zaufanie do polityków we wrześniu
119. Polacy o katastrofie ekologicznej na Odrze i czystości najbliższej okolicy
120. Nastroje społeczne we wrześniu
121. Stosunek do rządu w pierwszej połowie września

Październik 2022

122. Letnie wyjazdy wypoczynkowe uczniów
123. Polacy o wojnie na Ukrainie
124. Sytuacja na rynku pracy we wrześniu
125. Polacy o wychowaniu dzieci

126. Polacy o reparacjach i stosunkach polsko-niemieckich
127. Polacy w obliczu zagrożenia epidemicznego
128. Obawy Polaków u progu jesieni
129. Oceny działalności instytucji publicznych we wrześniu
130. Preferencje partyjne w październiku
131. Kwartalny bilans nastrojów społecznych
132. Oceny działalności parlamentu i prezydenta w październiku
133. Jak przetrwać kryzys energetyczny
134. Zaufanie do polityków w październiku
135. Stosunek do rządu w październiku
136. Polacy o wojnie na Ukrainie i zagrożeniu bronią jądrową
137. Nastroje społeczne w październiku

Listopad 2022

138. Jak Polacy radzą sobie z inflacją?
139. Wydatki rodziców na edukację dzieci w roku szkolnym 2022/2023
140. Nastroje na rynku pracy w pierwszej połowie października
141. Polacy wobec epidemii koronawirusa
142. Pozycja opozycji
143. Preferencje partyjne w listopadzie
144. Oceny działalności parlamentu i prezydenta w listopadzie
145. Koalicyjne dylematy opozycji

146. Polska piłka nożna i mundial w Katarze
147. Zaufanie do polityków w listopadzie

- **Opinie i Diagnozy nr 50:
Sekularyzacja po polsku**

148. Nastroje społeczne w listopadzie
149. Stosunek do rządu w listopadzie

Grudzień 2022

150. Nastroje na rynku pracy w listopadzie
151. Polacy o rozwoju energetyki jądrowej
152. Polacy o wojnie na Ukrainie i pomocy dla uchodźców
153. Preferencje partyjne w grudniu
154. Uzasadnienia dobrych i złych ocen działalności Sejmu
155. Oceny działalności parlamentu i prezydenta w grudniu
156. Stosunek do rządu w grudniu
157. Nastroje społeczne w grudniu
158. Zaufanie do polityków w grudniu
159. Nastroje na rynku pracy w pierwszej dekadzie grudnia
160. O epidemii koronawirusa i długotrwałych skutkach przechorowania COVID-19
161. Oceny roku 2022
162. Polacy o wojnie na Ukrainie i zaangażowaniu NATO

Lista odbiorców, którzy bezpłatnie otrzymywali komunikaty CBOS w roku 2022

1. Prezydent RP
2. Kancelaria Prezydenta RP
3. Prezes Rady Ministrów
4. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
5. Prezydium Sejmu (marszałek i 5 wicemarszałków)
6. Prezydium Senatu (marszałek i 4 wicemarszałków)
7. Ministerstwo Aktywów Państwowych
8. Ministerstwo Edukacji i Nauki
9. Ministerstwo Finansów
10. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
11. Ministerstwo Klimatu i Środowiska
12. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
13. Ministerstwo Obrony Narodowej
14. Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej
15. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
16. Ministerstwo Rozwoju i Technologii
17. Ministerstwo Sportu i Turystyki
18. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
19. Ministerstwo Spraw Zagranicznych
20. Ministerstwo Sprawiedliwości
21. Ministerstwo Zdrowia
22. Biuro Rzecznika Praw Dziecka
23. Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
24. Główny Urząd Statystyczny
25. Najwyższa Izba Kontroli
26. Trybunał Konstytucyjny (wybrane)
27. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (wybrane)

Nawiązania w mediach do CBOS i badań CBOS w 2022 roku

	Prasa drukowana	Portale internetowe	Facebook	Twitter	Fora	Inne	Łącznie	Opublikowane komunikaty
I 2022	140	3853	250	4064	58	47	8412	15
II	76	3420	115	2639	22	21	6293	14
III	42	2522	115	1197	22	7	3905	19
IV	66	3866	167	1744	28	18	5889	14
V	98	1329	167	2960	44	32	4630	12
VI	106	2081	184	1338	21	22	3752	12
VII	175	1853	417	10290	64	40	12839	14
VIII	103	4290	307	3522	70	44	8337	8
IX	126	3071	288	3613	57	40	7195	13
X	89	2328	236	5799	46	29	8527	16
XI	124	3409	218	3045	41	37	6874	12
XII	174	2807	204	1978	18	31	5212	13
RAZEM	1319	34829	2668	42189	491	368	81865	162
Średnio miesięcznie	109,9	2902,4	222,3	3515,8	40,9	30,6	6822	13,5

Obecność w mediach (prasa drukowana i Internet) w 2022 roku CBOS na tle innych firm (z pominięciem komentarzy pod artykułami na portalach internetowych)

2022 rok, miesiące	CBOS	IBRiS	Kantar	Ipsos
I	8412	4537	767	-
II	6993	7826	1596	-
III	3905	4146	1242	-
IV	5889	5579	2350	-
V	4630	6519	1853	-
VI	3752	6404	2687	-
VII	12839	3894	4443	-
VIII	8337	6834	1950	-
IX	7195	7387	1534	2584
X	8527	5911	4922	1017
XI	6874	5894	1048	2459
XII	5212	4563	4689	4981
liczba wzmianek ogółem	81865	69494	29081	11041

Opracowanie:
Zespół & Mirosława Grabowska

Ramowy plan tematów badawczych CBOS w roku 2022

zatwierdzony na posiedzeniu Rady CBOS 5 listopada 2021 r.

skorygowany na posiedzeniu Rady nowej kadencji (2022-24) 2 września 2022 r.

Przygotowany planu poprzedziło przyjęcie następujących założeń.

1. Kwestionariusze nie mogą być zbyt obszerne. **Wywiad przy stosowaniu trybu *mixed-mode* (w każdej z trzech form: f2f, CATI i CAWI) nie powinien trwać dłużej niż około 20-25 minut i liczyć więcej niż około 100 zmiennych.** Dodatkowo, krótszy wywiad oznacza wyższy *response rate*.
2. Zakładamy opracowanie około 150 komunikatów (mniejszej liczby niż w latach poprzednich ze względu na: zakładane krótsze kwestionariusze, mniejszą liczbę pracowników w Zespole Badań Społeczno-Politycznych; mniejszą liczbę pracowników w Redakcji). Niewykluczone, że trzeba będzie skorygować – w dół – liczbę opracowanych komunikatów.
3. Zespół Badań Społeczno-Politycznych dba o to, aby pytania dotyczące tematów comiesięcznych oraz pytania metryczkowe ułożone były w kwestionariuszu w stałym miejscu oraz zadawane były w niezminionej kolejności.
4. Oprócz tematów stałych, comiesięcznych (jest to około 45-50 zmiennych miesięcznie) i tematów planowanych, ujętych w niniejszym planie, **powinno być miejsce i czas na tematy bieżące i nieoczekiwane** (w roku 2021 było to np. trwanie epidemii Covid-19, opublikowanie Polskiego Ładu czy wydarzenia na granicy polsko-białoruskiej), ale przy trybie *mixed-mode* możliwość wprowadzania takich tematów do badań jest ograniczona.
5. **W Ramowym planie nie wyodrębniamy problematyki epidemii covid-19 i jej społecznych konsekwencji – będzie ona podejmowana w miarę potrzeb.**
6. Ponadto w roku 2022 nie mamy – poza 25. rocznicą uchwalenia Konstytucji RP – znaczących rocznic.
7. Propozycja tematów badawczych do podjęcia w roku 2022 jest propozycją maksymalną. Dodanie nowych (innych) tematów musi oznaczać rezygnację z którychś tematów proponowanych.
8. Trzeba dopuścić możliwość zmian wynikających z aktualnej sytuacji, przesuwanie w kalendarzu terminu realizacji poszczególnych tematów lub – po kolejnych konsultacjach z Radą CBOS – ich pomijanie.

PLAN TEMATÓW BADAŃ CBOS W 2022 ROKU (BEZ TEMATÓW STAŁYCH)

Tematyka badań	Kwartaly			
	I	II	III	IV
Liczba tematów w kwartałach	14	11	10	9
Polityka krajowa				
1. Ocena działalności Sejmu i Senatu (+ prośba o jednokrotne uzasadnienie w pytaniu otwartym), ocena pracy rządu	X	X	X	X
2. Rozumienie opozycji i ocena jej działalności. Stan debaty publicznej		X		X
3. Bieżące kwestie polityczne	X	X	X	X
4. Ocena funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości oraz ocena reformy wymiaru sprawiedliwości (w miarę potrzeb)		X		
5. Ocena funkcjonowania urzędów: obywatel w urzędzie				X
6. Postrzeganie partii politycznych			X	
Polityka zagraniczna i sytuacja międzynarodowa				
7. Unia Europejska, w tym kwestie szczegółowe (zadowolenie z członkostwa, problemy UE, pozycja Polski w UE, spór o praworządność); tożsamość europejska i narodowa		X		
8. Stosunki z sąsiadami	X			
9. Inne kwestie dot. polityki zagranicznej Polski (w miarę potrzeb)				
Postawy społeczno-polityczne				
10. Społeczeństwo obywatelskie	X			
11. Stosunek do demokracji (ogólnie i ocena funkcjonowania demokracji w Polsce, stosunek do różnych typów rządów)			X	
12. Sprawiedliwość społeczna: postrzeganie nierówności społecznych, biedy, wykluczenia społecznego				X
13. Oczekiwania wobec systemu edukacji – „szkoła naszych marzeń”			X	
14. Stosunek do wybranych narodów (ocena na skali od -3 do +3 ponad 20 narodów)	X			
15. Problematyka migracji	X			
16. Stosunek do protestów społecznych (w miarę potrzeb)				
Gospodarka i rynek pracy				
17. System podatkowy.		X		
18. Sytuacja gospodarcza i polityka społeczno-gospodarcza, oczekiwania dotyczące roli państwa gospodarce	X			
19. Klasa średnia – przynależność, postrzeganie, podatki	X			
Rodzina				
20. Problemy demograficzne: starzenie się społeczeństwa i niska dzietność, opieka nad ludźmi starszymi, plany prokreacyjne kobiet, polityka pronatalistyczna				X
21. Aktualne problemy polityki prorodzinnej (ocena polityki wobec rodziny, m.in. ocena funkcjonowania programu ‘Rodzina 500+’)	X			
22. Materialny wymiar życia rodzin (ocena własnej sytuacji materialnej, sposoby gospodarowania pieniędzmi, poczucie zagrożenia biedą, długi i oszczędności, deprywacja potrzeb materialnych)		X		
23. Preferencje mieszkaniowe, ocena polityk mieszkaniowych		X		
24. Wychowanie dzieci i młodzieży, style wychowawcze		X		
25. Wypoczynek wakacyjny dzieci i dorosłych	X		X	
26. Wydatki szkolne (rodziców na edukację dzieci – szkolną i pozaszkolną)			X	

Tematyka badań	Kwartaly			
	I	II	III	IV
Liczba tematów w kwartałach	14	11	10	9
Kondycja psychofizyczna				
27. Problematyka zdrowia – służba zdrowia				X
28. Problematyka zdrowia – ocena stanu zdrowia, nałogi (alkohol), samopoczucie psychiczne; postrzegania osób chorych psychicznie; długofalowe skutki epidemii COVID-19			X	
29. Poczucie bezpieczeństwa (osobistego, bytowego, zagrożenie przestępczością)		X		
30. Problemy bioetyczne: obowiązkowe szczepienia, transplantacje; hospicja				X
Style życia – religia – moralność				
31. Wielkanoc	X			
32. Społeczeństwo informacyjne: korzystanie z nowych technologii, skala i specyfika korzystania z Internetu, bezpieczeństwo w Internecie		X		
33. Problematyka ochrony środowiska, świadomość ekologiczna, stosunek do energetyki jądrowej, dekarbonizacji. „Zielony Ład”. Ceny energii.	X		X	
Nadchodzące wydarzenia				
34. Mundial (jeśli zakwalifikuje się polska drużyna)			X	
Podsumowanie roku				
35. Oceny minionego roku i prognozy na rok następny				X
36. Aktywność ekonomiczna, kulturalna i społeczna Polaków w ostatnim roku	X			
Rocznice				
37. 25. Rocznica uchwalenia Konstytucji RP	X			